

Avatud meele ja kikkis kõrvaga Pihlapuu lasteaias

Hea Algus alustas tegevust 1994. aastal Avatud Eesti Fondi algatusel ja toel lasteadeade arendusprogrammina, mille eesmärgiks on lapsekeskse metoodika levitamine Eestis. Hea Alguse **missiooniks** on õpetajate professionaalse arengu ning lapsevanematega koostöö kaudu võrdsete hariduslike võimaluste loomine kõigile eesti lastele toetudes lapsekesksele kasvatusesele ja demokraatia põhimõtetele. <http://www.heaaligus.ee/>

Pihlapuu lasteae, siis veel nimetusega lastepäevakodu Mudila, oli Eestis esimeste programmiga liitujate seas. Programmiga liitumine tähendas koolitusi rühmameeskonnale aga ka materiaalselt tuge rühmaruumide korrastamiseks. Asutusse tuli tööle määndžer, kes koordineeris koolitusi, remonditöid, uue mööbli hankeid. Algselt koosnes rühmameeskond kahest õpetajast ja kahest õpetaja abist. Selline töökorraldus ning sihipärane ja süsteemne tugi programmi poolt oli oluline, et uudne lähenemine saaks teostuda. Eestis on lapsekeskse lähenemisviisi ellukutsumisel olnud Hea Alguse programmil oluline roll. Esimesed sammud sellel teel aitasid kaasa õpetamise ja õppimise mõtteviisi muutusele lasteasutustes.

Tolleaegse Mudila juhi Anne Pugasti eestvedamisel liitusid 1994. a Hea Alguse programmiga ja asusid läbima erinevaid koolitusi õpetajad Helle Ehasalu, Malle Adamson, Liivi Põld, Mai Tammvere. Asutuse teised rühmad liitusid järk-järgult. Täna lähtuvad Pihlapuu lasteaias 10 rühma õppe- ja kasvatustöö korraldamisel ja läbiviimisel Hea Alguse programmi põhimõtetest ning kõik õpetajad on läbinud lapsekeskse metoodika rakendamise koolitused.

Lapsekesksus, lapsevanemate kaasamine ja nende aktiivne osalemine lasteaias tegevustes ning lastele valikute võimaldamine erinevate tegevuskeskuste abil oli uudne, võõras ja isegi veidi hirmutav, meenutavad õpetajad veel tänagi.

Juubeliaastaga seoses korraldas Pihlapuu lasteae reedel, 29.märtsil maakonna lasteaiasõpetajatele kogemuspäeva „Avatud meele ja kikkis kõrvaga“. Kogemuspäeva eesmärk oli jagada pedagoogilisi teadmisi ning praktilisi oskusi õppe- ja kasvatustöö läbiviimisest 1,5-7-aastaste lastega. Kogemuspäeva teema ja tegevuste aluseks valisime Piret Raua raamatu „Kõrv“.

Kogemuspäev algas hommikuringiga. Hommikuringi ülesandeks oli luua päevale turvaline algus ning äratada huvi järgnevateks tegevusteks. Koostegutsemist alustasime mänguga, mis tuletas meelde kuulamise olulisust ning info muutumist läbi erinevate suhtlusolukordade. Aga enne kui lastega asuda uut teemat käsitlema on oluline kaardistada, mida lapsed juba teavad, mida tahavad selle teemaga seoses teada saada ning kolmas samm on peale teema läbimist küsida neilt, mida nad tegelikult teada said. Selle Hea Alguse koolitustelt saadud mudeli tuletasime meelde kogemuspäeval osalenud õpetajatele. Õppimise aluseks on lapse huvi ja turvaline ning mitmekesine õpikeskkond. Tuginedes kogemuspäevaks valitud raamatule raamatule etendasid õpetajad loo, millest lähtuvalt oli ülesehitatud ka keskuste tegevused. Keskustes liikumist toetas legend, mille osalejad said loosi teel.

Kogemuspäeval olid avatud järgmised keskused: kirjakeskus- juhendajad Nele-Triin Saago ja Egle Linnus; kunstikeskus - juhendajad Helle Ehasalu ja Pille Kaarsalu; matemaatika ja lauamäng – juhendajad Jaanika Kivi ja Ulvi Stanevitš, loovmängu keskus – juhendajad Ülle Hindriksoo ja Mari-Liis Kasak, liikumiskeskus – juhendajad Nele Risttee, Jaanika Kogri ja Kätlin Vaher ning teaduskeskus – juhendajad Mai Tammvere ja Liisi Haljasmäe. Hommiku- ja lõpuringi juhtisid Mai Tammvere ja Kaire Hääl.

Keskuste töö aluseks olid kuulmise ja kuulamisega seotud tegevused – erinevad loovmängud, teaduskatsed, koostöö ülesanded, käelised tegevused, mida mitmekesistasid robotika vahendid nagu lego WeDo või Matatalabi kasutamine.

Tegevuskeskuste läbimise järel kogunesid osalejad taas saali. Algas lõpuring, kus õpetajad Kätlin ja Nele esitasid laulu „Kuula“, mille järel sai iga osaleja öelda, mida ta tänasest kogemuspäevast „kaasa võtab“. Osalejad tõid esile koostöö ja meeskonnatöö olulisuse, valdkondade lõimimise tähtsuse, loomingulisuse ja ideede rohkuse, ühe teema käsitlemise võimaluse ülemajaliselt erinevates vanuses lastega.....

Lähtudes Eesti Rahvusringhäälingu üleskutsesest oli kogemuspäeval osalejatel võimalus kirjutada kõige eestilikum sõna. Kogutud sõnad sisestasime keskkonda www.err.ee/keeleaasta, kus laekunud sõnadest enamesitatud sõnad pannakse rahvahääletusele alates 2. aprillist ning hääletada saavad kõik soovijad. Kogemuspäeval pakuti välja järgmised sõnad: **Eesti, mets, aastaajad, emamaa, sinimustvalge, öö, pööriöö, ööhääl, õnn, sõber, sõprus, nori, kodukakk, rukkirääk, särasilm, kullake, ema, helde.**

Lillede ja Pihlapuu lasteaia tänukirjaga said tunnustuse Mai Tammvere, Helle Ehasalu, Anne Pugast, Liivi Põld ja Malle Adamson. Siin sobib tuletada meelde ütlust: „Kes ei suuda muuta oma mõttemalle, ei suuda eales muuta tegelikkust ning ei saavuta seetõttu mitte mingisugust edu.“ (A. Sadat)

Kokkuvõttev lõpuring lõppes ühislaulu ja pidupäevatoridiga. Kogemuspäeval osales 26 õpetajat maakonna 11 lasteaiaast.

Kaire Hääl

Põlva Lasteaed Pihlapuu

direktor